

TOMORROW REPORT

FÖRTROENDET FÖR NY
TEKNIK MINSKAR MED

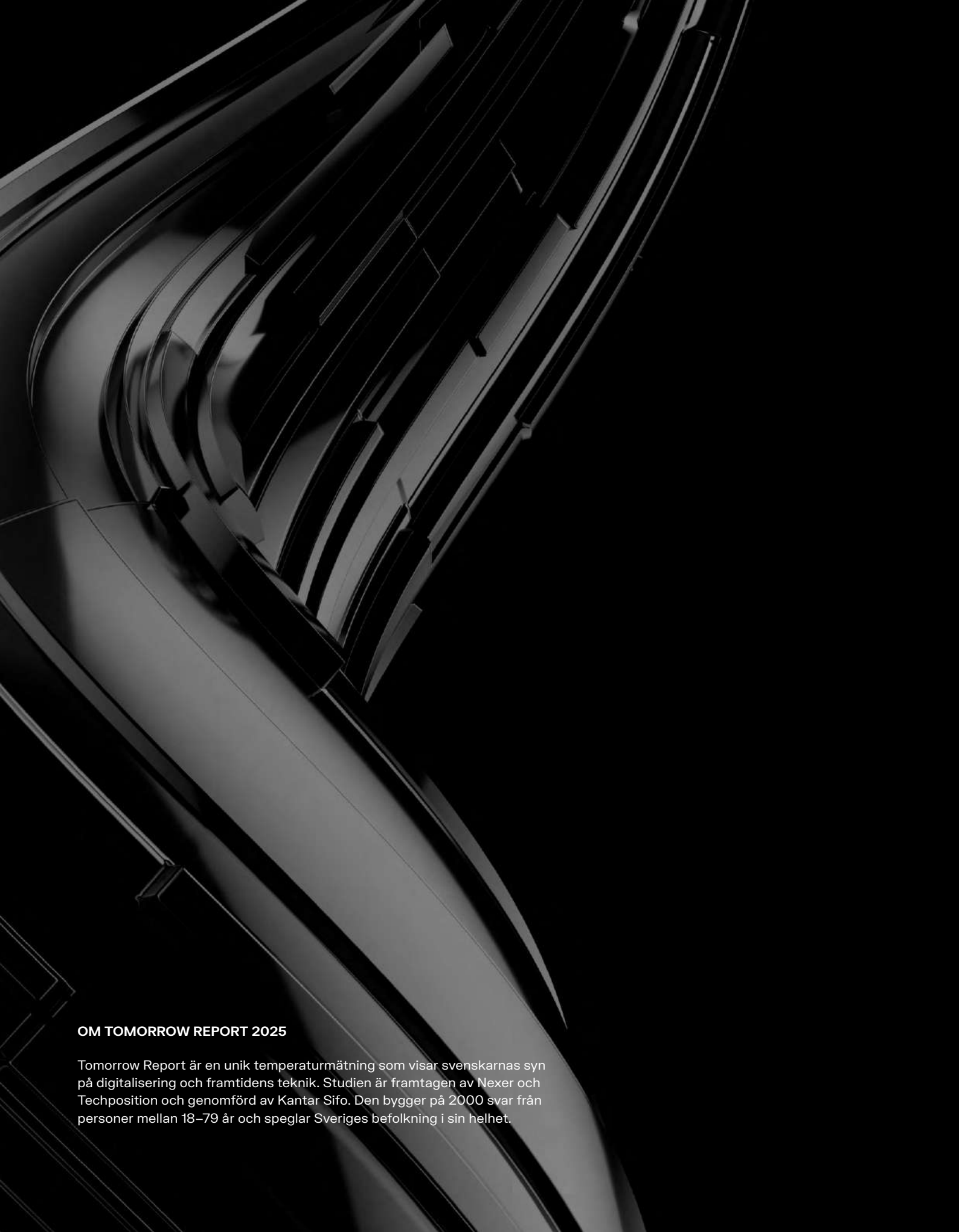
20

PROCENTENHETER
JÄMFÖRT MED 2020

9/10

SVENSKAR VILL ATT EUROPA
SKA BYGGA EGNA
DIGITALA PLATTFORMAR

2021

OM TOMORROW REPORT 2025

Tomorrow Report är en unik temperaturmätning som visar svenskarnas syn på digitalisering och framtidens teknik. Studien är framtagen av Nexer och Techposition och genomförd av Kantar Sifo. Den bygger på 2000 svar från personer mellan 18–79 år och speglar Sveriges befolkning i sin helhet.

FÖRORD

VI MÅSTE STYRA TEKNIKEN

– INTE LÅTA DEN STYRA OSS

Vi befinner oss i en tid där teknikutvecklingen rör sig snabbare än någonsin. Precis när vi lärt oss använda AI kommer rapporter om revolutionerande kvantteknik. När vi tagit oss ur pandemin kliver vi rakt in i krig och en växande oro i vår omvärld – vår framtidstro är satt på prov.

Kanske är det därför svenskarnas tillit till ny teknik har minskat med 20 procentenheter på bara fem år. Det är ett tydligt tecken på att vi behöver stanna upp, lyssna och skapa en ny gemensam riktning. Tillsammans mot ett mål vi alla känner oss delaktiga i att skapa.

Mitt i denna förtroendekris finns också något hoppfullt. Nio av tio svenskar vill att Europa bygger egna digitala plattformar, fria från beroende av främmande makter. Det är ett starkt uttryck för viljan att ta kontroll över vår digitala framtid. Svenskarna visar också att vi vill bidra till totalförsvaret – en påminnelse om att vi är många som värnar om vårt fria samhälle och är beredda att engagera oss i vår gemensamma framtid.

En av våra största positiva möjligheter ligger i utbildningen. AI i skolan kan bli en motor för tillväxt. Genom att ge alla elever, oavsett bakgrund och kön, tidig kunskap om hur digitala verktyg används för problemlösning, kan vi skapa en generation med framtidstro. Så rustar vi nästa generation för ett arbetsliv där tekniken är en självklar partner och mänsklig förmåga utvecklas till nya höjder. Hälften av svenskarna är för en sådan linje.

Som företagsledare väljer jag att se oändliga möjligheter. Tillsammans kan vi hitta lösningar på allt från klimatkris till sjukdomar. Det kräver dock att vi tydliggör vad vi vill åstadkomma med ny teknik. Det är lätt att på grund av rädsla, dels tappa förtroende för tekniken som kan lösa problem, som hälsa och skola, dels i stället investera i det som bygger på rädsla som försvarsindustri och vapen. För att lyckas styra mot rätt framtid behöver vi mod, långsiktighet och samverkan mellan näringsliv, offentlig sektor och akademi.

Vi kan vända skepsis till tillit. Genom att vara öppna, transparenta och tydliga med hur tekniken ska användas kan vi återvinna förtroendet och göra Sverige till ett föregångsland för ansvarsfull innovation. Denna rapport är ett bidrag till den dialogen och vi är stolta över att presentera ännu en studie om digitalisering och framtidens teknik. Tomorrow Report är den enda i sitt slag som visar på både utmaningar och möjligheter, ur svenska folkets perspektiv. Den visar var vi står idag och pekar på vad som behöver göras för att skapa en framtid där människor, företag och samhälle kan växa tillsammans.

För mig handlar Nexers vision, "Promising Future", om vår tro på en lovande framtid, där teknik drivs av omtanke, mod och riktning. Låt oss använda tekniken för att bygga ett tryggare och mer hållbart samhälle, där kreativitet får flöda som inspiration till nästa generation. Det är inte bara en möjlighet – det är vår skyldighet.

Trevlig läsning,
Martin am Zoll, vd Nexer Group

INNEHÅLL

8–10

KAPITEL 1: FÖRTROENDEKRIS FÖR NY TEKNIK

På fem år har svenskarnas teknikoptimism förvandlats till oro – vad händer?

12–17

KAPITEL 2: ARBETSLIV OCH KOMPETENSFÖRSÖRJNING

En man i 30-årsåldern från storstaden är den typiska techutvecklaren – men vad händer när en så snäv grupp formar framtidens teknik?

19–24

KAPITEL 3: NÄR HOTEN BLIR DIGITALA

Vi bygger framtiden på digitala system – men vem äger systemen och hur säkra är de?

25–29

KAPITEL 4: SÄKERHET ELLER PLANET?

58% av svenskarna vill prioritera försvar framför grön teknik – vilka blir de långsiktiga konsekvenserna?

30–32

KAPITEL 5: KVANTFYSIKEN FÖRÄNDRAR VÄRLDEN

Obegränsad datorkraft och nya perspektiv på tid – hur påverkar det samhället?

34–36

KAPITEL 6: FRAMTIDENS SUPERFÖRMÅGOR

Tekniken optimerar världen – hur optimerar vi människan?

38–42

KAPITEL 7: AI OCH MÄNNISKANS ROLL

Tekniken kan förlänga livet – men vad gör vi med all tid vi får?

TOMORROW REPORT

FÖRTROENDET FÖR NY
TEKNIK MINSKAR MED

201

PROCENTENHETER
JÄMFÖRT MED 2020

9/10

SVENSKAR VILL ATT EUROPA
SKA BYGGA EGNA
DIGITALA PLATTFORMAR

2021

RAPPORTEN PÅ FEM MINUTER

Årets Tomorrow Report undersöker svenskarnas attityder till digitalisering och framtidens teknik. Här är fem av de mest intressanta insikterna:

1

KRAFTIGT TAPP I FÖRTROENDET FÖR NY TEKNIK

På bara fem år har andelen svenskar som tror att ny teknik leder till en bättre framtid sjunkit från 76% till 56%. Minskningen är tydlig i alla åldersgrupper och kan kopplas till oro kring AI, cyberhot och etiska frågor.

2

IT-BRANSCHEN ÄR ALLTJÄMT MANSDOMINERAD

I Sverige arbetar 15% av männen och endast 4% av kvinnorna inom IT/Tech. Digital kompetens följer samma mönster: Mer än dubbelt så många män som kvinnor uppger att de har god teknisk kunskap.

3

AI I SKOLAN SPLITTRAR SVERIGE

41% vill se AI integrerat i undervisningen, 36% är emot och en fjärdedel är osäkra. Stödet är starkast i Västsverige och bland yngre, medan motståndet är mest utbrett i Norra Mellansverige.

4

STORT STÖD FÖR EUROPEISKA DIGITALA PLATTFORMAR

9 av 10 svenskar vill att Europa ska bygga egna digitala plattformar för att minska beroendet av USA och Kina – en tydlig signal om att digital suveränitet är en prioriterad fråga.

56%

TROR PÅ NY TEKNIK
SOM EN MÖJLIGGÖRARE
FÖR ETT BÄTTRE SAMHÄLLE

KAPITEL 1: FÖRTROENDEKRIS FÖR NY TEKNIK

TEKNIKEN ACCELERERAR, MEN SVERIGE TVEKAR

MATHIAS SUNDIN
CHEFREDAKTÖR FÖR WARP NEWS, MEDGRUNDARE
OCH ORDFÖRANDE, WARP INSTITUTE, OCH AKTUELL
MED BOKEN "DEN FEMTE ACCELERATIONEN"

Bara 56 procent av svenskarna har förtroende för ny teknik. För fem år sedan var siffran 76 procent. På kort tid har framtidstron försvagats, precis i början av ett av mänsklighetens största teknikskiften. Varningsklockorna ringar, för vi vet hur mycket som står på spel. Sverige har tidigare varit världsledande när vi vågat lita på teknikens möjligheter. Under 1990-talet, mitt i en djup ekonomisk kris, valde vi att satsa, inte bromsa.

Vi byggde ut bredband snabbare än något annat land, gav människor tillgång till datorer genom hem-pc-reformen och hade en framtidsinriktad diskussion om internet och digitalisering. Det skapade inte bara tillväxt, utan också en hel generation entreprenörer. Ut ur den tiden kom Spotify, Skype, Klarna och Mojang, där Markus "Notch" Persson lärde sig programmera på sin mammas hem-pc.

Skatteintäkterna från hans försäljning av Minecraft till Microsoft betalade nästan hela reformen.

Den kulturen – öppen, optimistisk och tillåtande – gjorde Sverige till ett digitalt föregångsland. Mellan 1995 och 2013 stod digitaliseringen för nästan hälften av produktivitetstillväxten. Vi kallades Europas internethuvudstad, inte för att vi visste exakt vad internet skulle bli, utan för att vi vågade pröva.

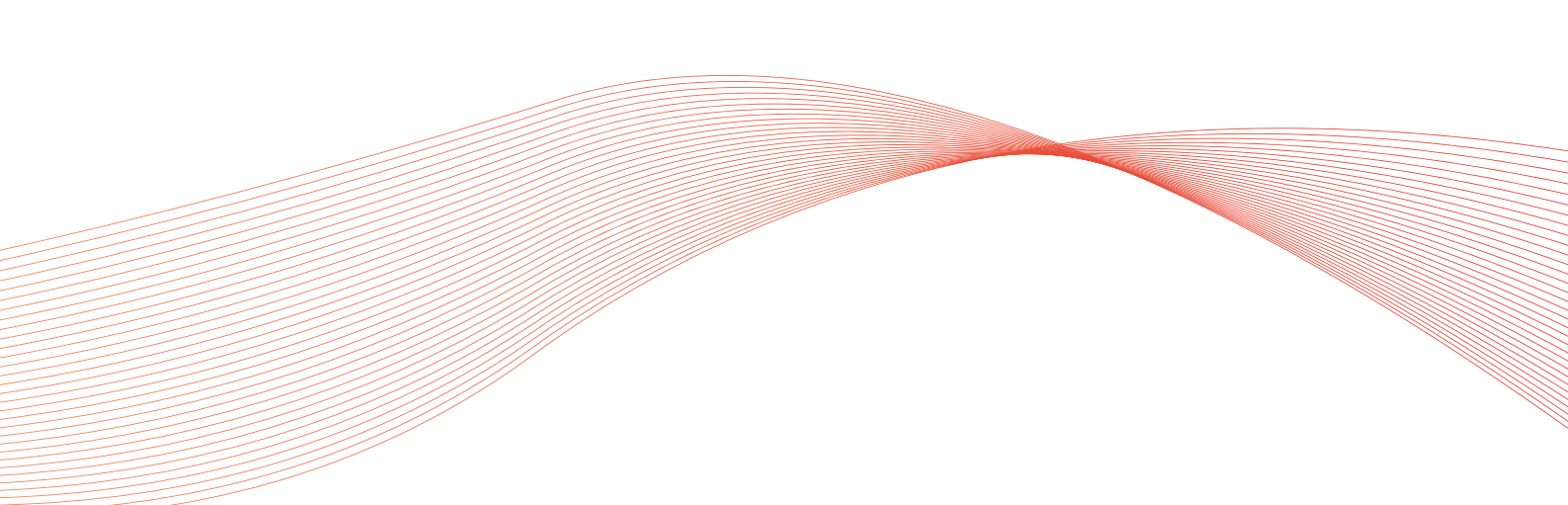
Nu, i AI-revolutionens början, gör vi motsatsen. Bara 39 procent av svenskarna använder AI-verktyg. Betydligt färre än i våra grannländer och långt under USA:s 55 procent. Samtidigt präglas samtalet av risker, hot och regleringar, snarare än av nyfikenhet och möjligheter.

Om vi låter den här utvecklingen fortsätta, riskerar vi att begå ett historiskt misstag. För framtiden tillhör inte de mest försiktiga, den tillhör de mest nyfikna.

Samtidigt finns ljuspunkter. Svenska AI-bolaget Lovable blev i somras världens snabbast växande startup, någonsin. Fler svenska AI-startups visar också stark tillväxt. Sveriges starka ekosystem kring techstartups är ännu ett arv från 90-talet, som fortfarande levererar. Kanske kommer det vara dessa bolag som väcker svenskarna och får deras optimism att spira?

Vi behöver återvända till vår framgångsformel: ge människor tillgång till den nya tekniken, uppmuntra experiment och prata om vad vi kan vinna – inte vad vi riskerar att förlora.

När fler får pröva, växer både kompetensen och förtroendet. Då kan 56 procent bli 76 procent och kanske 96 procent igen.

FRÅN FRAMTIDSTRO TILL FÖRSIKTIGHET

Svenskarna är och har historiskt varit positiva till ny teknik. Nyfikenheten och tilltron har varit en grundpelare i Sveriges innovationskraft, en konkurrensfördel för industrin och en avgörande faktor bakom vårt höga välbefinnande. När vi inledde våra mätningar 2020 svarade 76% att de trodde på ny teknik som en möjliggörare för ett bättre samhälle. Fem år senare, 2025, är siffran nere på 56%. Det är ett tapp på 20 procentenheter – ett trendbrott som väcker frågor om vad som skett i omvärlden och hur detta påverkar framtidens samhällsbygge.

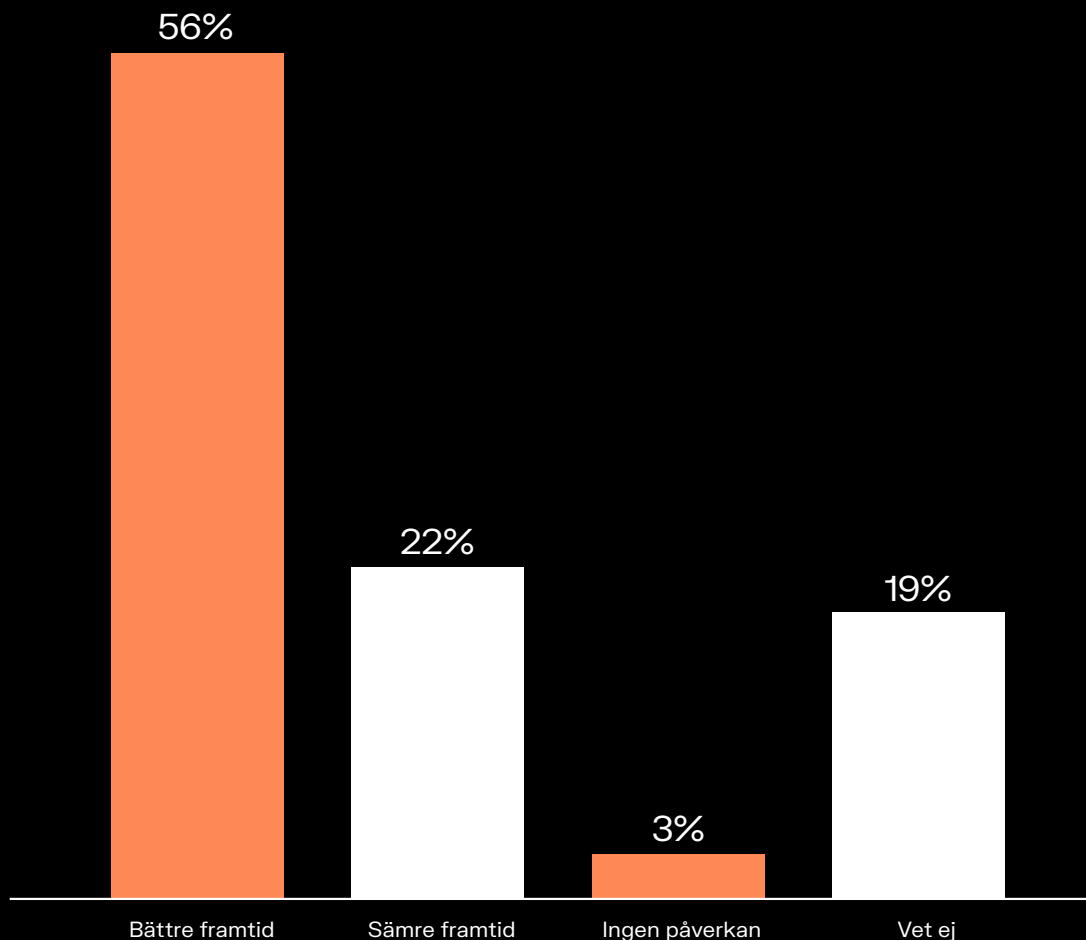
De senaste åren har inneburit stora samhällsförändringar:

- Pandemin utmanade vår digitala samarbetsförmåga, men inkluderade också fler i den digitala gemenskapen.
- Internationella konflikter och ökad polarisering har bidragit till desinformation och osäkerhet.
- AI-utvecklingen har exploderat – och fungerar som en förstärkare av både goda och negativa krafter.

Tillsammans har dessa faktorer urholkat tilltron till tekniken som samhällshopp, även om en majoritet fortfarande är positiva.

TROR DU ATT DIGITALISERINGEN KOMMER ATT LEDA TILL EN BÄTTRE ELLER SÄMRE FRAMTID?

Staplarna visar den procentuella andelen av samtliga svar och är inte uppdelade efter kön, ålder eller geografisk region.

DEMOGRAFISKA SKILLNADER

Män har generellt större tilltro till digitaliseringen än kvinnor. 62% av männen tror att den leder till en bättre framtid, jämfört med 51% av kvinnorna. Geografiskt är optimismen störst i Västsverige (61% positiva). I norra Mellansverige har förtroendet för teknik däremot, för första gången, fallit under 50%. Könsskillnaderna och de geografiska skillnaderna är större än skillnaderna mellan åldersgrupper. Bland både 18–29-åringar och 30–49-åringar uppger 57% att de är positiva till digitaliseringens framtidspotential. I gruppen 50–64 år är siffran 58%, medan den äldsta gruppen, 65–79 år, landar på 52%.

4%

AV KVINNORNA ARBETAR
INOM IT, JÄMFÖRT MED
15% AV MÄNNEN

JÄMSTÄLLD INNOVATION ÄR SVERIGES NÄSTA KONKURRENSFÖRDEL

NINA LARSSON
SVERIGES JÄMSTÄLLDHETSMINISTER

Vi befinner oss mitt i ett historiskt tekniskifte. Digitalisering och artificiell intelligens förändrar hur vi lever, arbetar, lär oss och löser samhällsproblem. Men tekniken rusar inte framåt i ett vakuum, den utvecklas och formas av samtiden och vår vision om framtiden. Därför är det fundamentalt viktigt att jämställdhet och demokratiska värderingar också genomsyrar detta.

Det är fortfarande alldeles för få kvinnor i teknikbranschen. Bara 4 procent arbetar inom tech, och ännu färre driver företag i sektorn. En futtig procent av riskkapitalet inom tech går till bolag startade av kvinnor. Det innebär att halva befolkningens erfarenheter och perspektiv riskerar att utebli där framtidens lösningar formas. När tekniken utvecklas utan kvinnors aktiva deltagande, riskerar den också att återskapa skeva och segregerade maktstrukturer – i ny digital form.

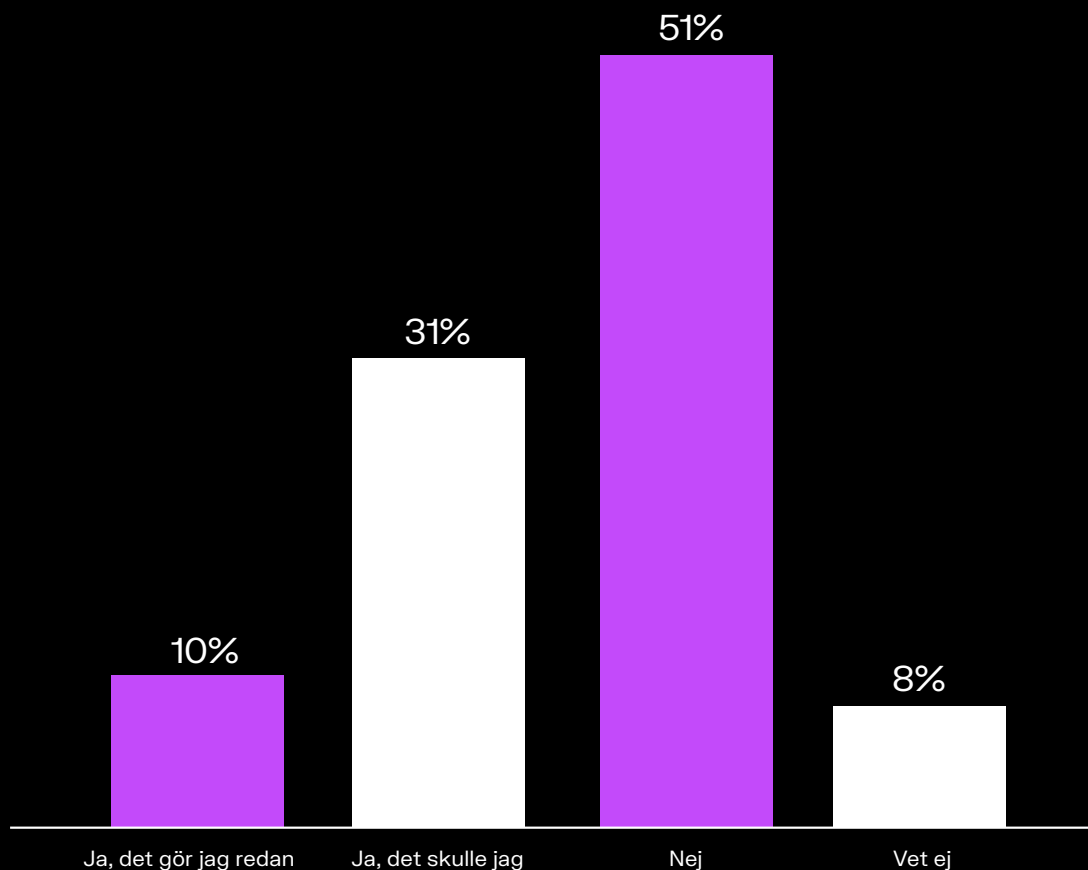
Det handlar inte om brist på kompetens eller intresse, utan snarare om beteende och normer som i decennier format teknik som ett typiskt manligt område. Trots satsningar och strategier möter kvinnor fortfarande hinder i utbildning, finansiering och karriärvägar inom tech. Resultatet är en bransch där kvinnor är undantaget snarare än normen.

Det duger inte. Jämställdhet i tekniksektorn är inte en symbolfråga. Det är en fråga om innovation och därmed konkurrenskraft. Teknik som utvecklas av en homogen grupp riskerar att missa avgörande perspektiv. När kvinnor inte är med och bygger framtidens lösningar tappar Sverige både innovationskraft och avgörande tillväxtpotential.

Nu krävs förändring: fler kvinnliga förebilder, fler kvinnliga grundare, mer kapital till kvinnligt ledda techbolag och ett ledarskap som inser att jämställdhet är en framgångsfaktor. Tekniken formar framtiden. Därför måste framtiden formas av både kvinnor och män – på lika villkor. Det är inte enbart en demokratifråga. Det är smart, rättvist och bra business.

SKULLE DU KUNNA TÄNKA DIG ATT JOBBA INOM IT/TECH?

Staplarna visar den procentuella andelen av samtliga svar och är inte uppdelade efter kön, ålder eller geografisk region

DIGITAL DELAKTIGHET – NÄSTA STORA KOMPETENSUTMANING

Tekniken genomsyrar allt fler delar av arbetslivet, men IT- och techsektorn är fortfarande förhållandevis liten. Totalt arbetar 10% av Sveriges befolkning inom IT, men ytterligare 31% skulle kunna tänka sig att göra det. Branschen är också starkt mansdominerad – endast 4% av kvinnorna arbetar inom IT, jämfört med 15% av männen. Även om andelen har ökat sedan 2019 (då den var 3% respektive 13%) har könsgapet blivit ännu tydligare.

Självskattad digital kompetens följer samma mönster. Mer än dubbelt så många män som kvinnor uppger att de har god teknisk kunskap. Yngre vuxna och boende i Stockholm ligger i topp, medan äldre och personer boende på landsbygden upplever större osäkerhet. Det digitala utanförskapet är alltså både köns-, ålders- och platsberoende.

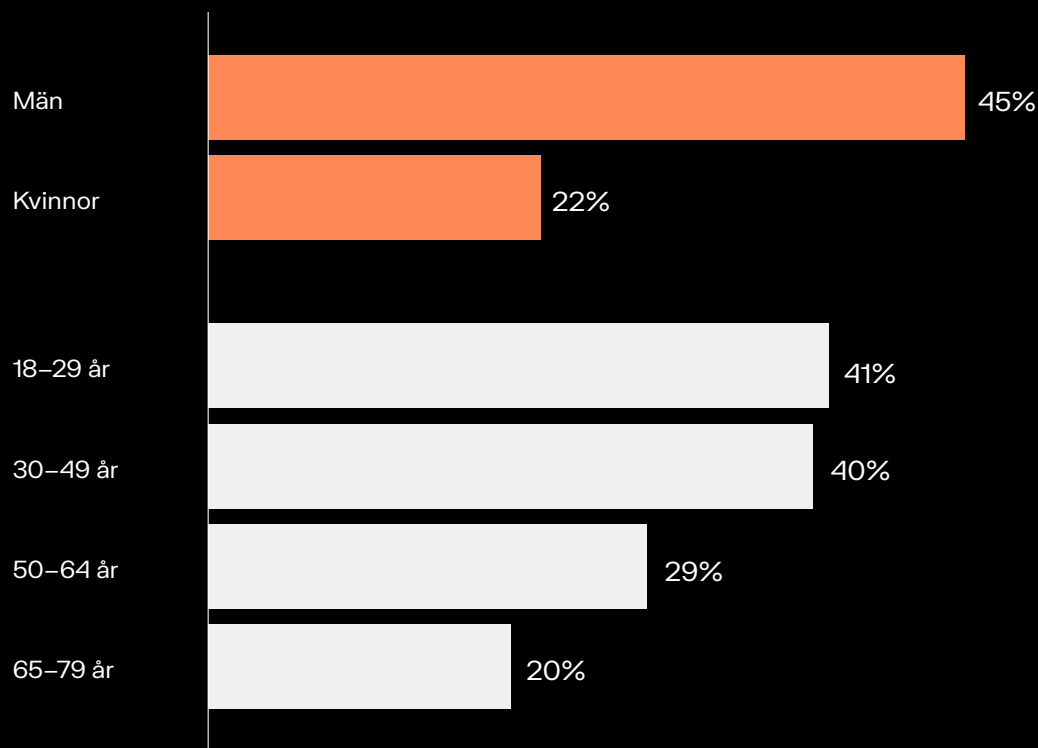
Samtidigt finns ett stort intresse för att vidareutbilda sig, särskilt bland 30–49-åringar. Här finns en viktig möjlighet:

Two white and metallic robotic hands are positioned to form a heart shape with their fingers. The hands are detailed with visible joints and mechanical components. The background is plain white.

Om viljan till lärande tas tillvara kan digital delaktighet bli en kraft för inkludering och innovation, snarare än en källa till segregation.

SJÄLVSKATTAD DIGITAL KOMPETENS

ANDEL SOM ANSER SIG HA GODA ELLER MYCKET GODA KUNSKAPER

VILJA TILL VIDAREUTBILDNING INOM IT/TECH

49% av svenskarna vill vidareutbilda sig inom IT/Tech. Störst intresse finns i åldrarna 30-49 (58%), samt i Stockholm (53%).

33%

I NORRA MELLANSVERIGE
ÄR EMOT AI I UNDERVISNINGEN

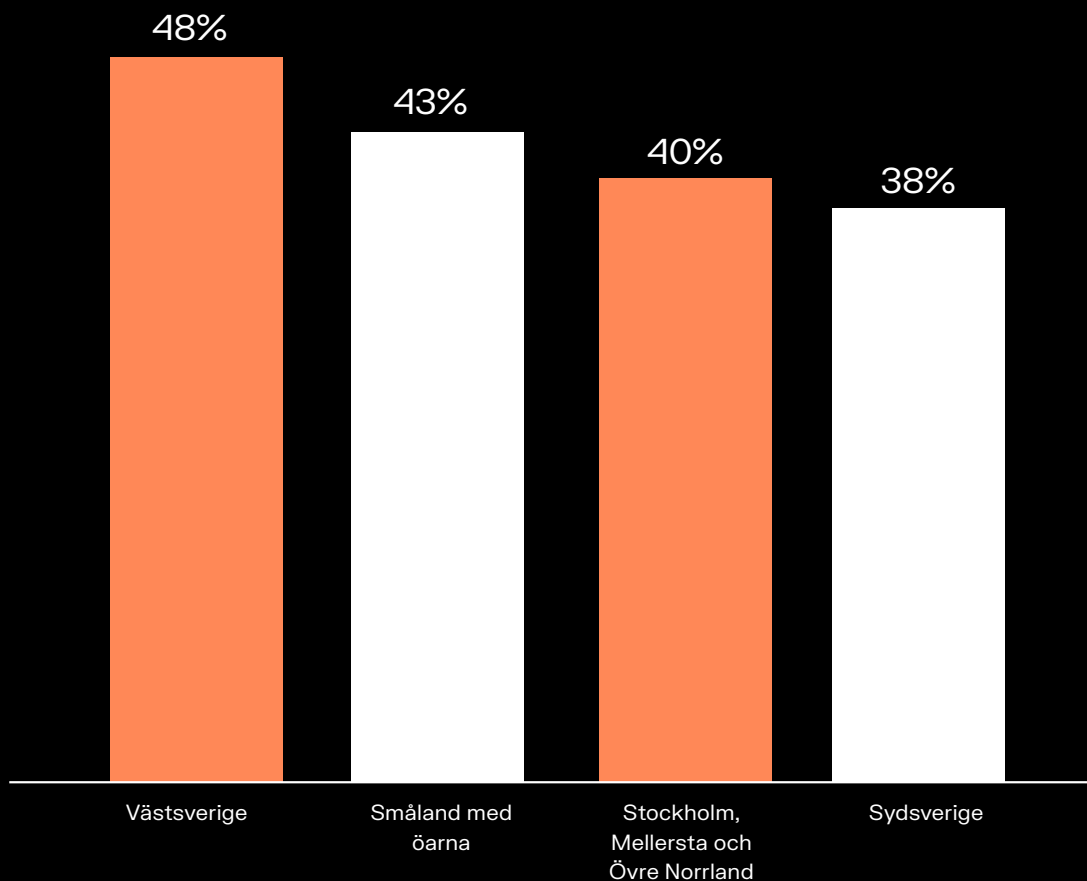
DIGITALISERING OCH AI I SKOLAN

Artificiell intelligens (AI) är på väg att bli en naturlig del av undervisningen i många delar av världen. Länder som Sydkorea, Singapore och Estland ligger i framkant genom att integrera AI i både grund- och gymnasieskolor. AI används för att anpassa undervisningen efter elevernas behov, ge direkt återkoppling och frigöra tid för lärare att fokusera på pedagogik och kreativitet.

Samtidigt visar vår undersökning att opinionen är delad: 41% vill se AI integrerat i skolan, medan 36% är emot. En fjärdedel vet inte – vilket signalerar behovet av mer information och trygg vägledning.

För att Sverige ska hänga med krävs en tydlig strategi, lärarstöd och etiska ramar. Använt på rätt sätt kan AI bidra till en mer likvärdig, individanpassad och inspirerande skola.

STÖRST STÖD FÖR AI I UNDERVISNINGEN (REGIONER):

Motståndet mot AI i undervisningen ligger generellt på samma nivå i alla regioner, med störst motstånd i Norra Mellansverige (38%) och lägst motstånd i Småland med öarna (34%)

67%

TROR PÅ BÄTTRE BROTTSS-
BEKÄMPNING MED HJÄLP
AV NY TEKNIK

KAPITEL 3: NÄR HOTEN BLIR DIGITALA

KONTROLL ÖVER INFORMATION ÄR VÅRT STARKASTE FÖRSVAR

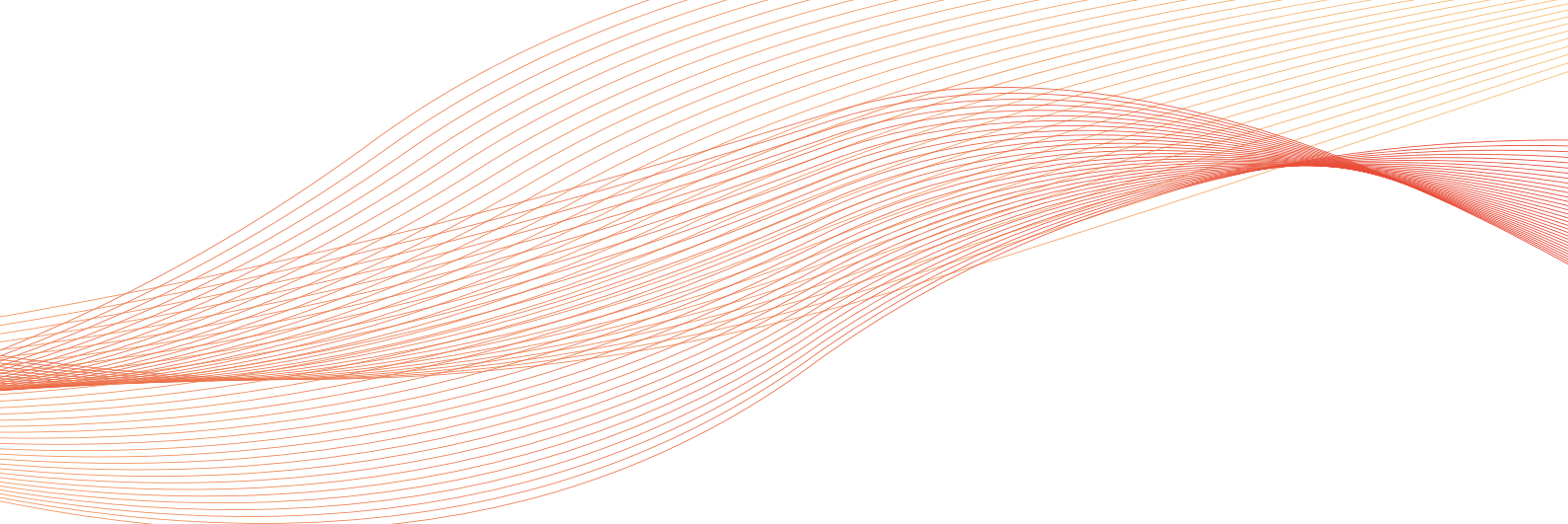

THOM THAVENIUS
SÄKERHETSÅRÅDGIVARE. F.D.,
UNDERRÄTTELSEOFFICER I FÖRSVARSMAKTEN OCH
FÖRSTE ANALYTIKER VID SÄKERHETSPOLISEN

Det finns en ökad efterfrågan på både svenska och europeiska molntjänster, där användare ska kunna erbjudas kontroll både juridiskt och praktiskt, över sin information. För många organisationer vars hela arkitektur och informationshantering ligger i Azure, Google eller AWS (Amazon Web Services) är det i vissa fall inte praktiskt möjligt, eller ekonomiskt försvarbart, att säkra denna kontroll över sin egen information. Men det finns en ny typ av medvetenhet om vikten av digital suveränitet i den allmänna debatten. Årets enkät visar både på en stark försvarsvilja och en ökad medvetenhet om våra sårbarheter, även när det gäller våra egna informationstillgångar.

Kanske beror det på en perspektivsvängning i Sverige och i Europa. Rysslands invasionskrig i Ukraina, medlemskapet i Nato, ett annorlunda USA under Donald Trump och återtagandet av svenskt totalförsvar är några drivkrafter bakom en ny verklighet. Trumps tydliga isolationistiska agenda och oförutsägbara beteende har satt både svensk och europeisk säkerhet, men också vår digitala säkerhet och suveränitet, på agendan. Tiden då amerikanska molntjänster dominerar är absolut inte över, däremot har nya begrepp blivit nästintill trendiga, såsom inlåsnings-effekter, exitstrategi och säkra leverantörskedjor. Parallellt stärks det svenska totalförsvaret och vår förmåga till krishantering och beredskap byggs upp på nytt. Även om vi i Sverige faktiskt var internationella förebilder med vårt totalförsvarskoncept under Kalla kriget, är det i ett helt nytt samhälle som detta återtagande nu sker. Tillgång till data är idag en egen beredskapssektor och bedöms lika livsviktig för vår krishanterings- och försvarsförmåga som militärt försvar, el eller livsmedel.

Ibland kan omvärldsförändringar kännas övermäktiga. Då ska vi komma ihåg att allt faktiskt börjar med att ha koll och kontroll över våra egna informationstillgångar. Detta är med andra ord en tid för att predika informationsklassningens gospel. Om vi har koll på vilken information vi har, vad som är skyddsvärt och varför, då kan vi skapa förutsättningar för att även ha kontroll över vår information. Har vi gjort den hemläxan har vi sett till att bli smartare när vi ska tolka och förstå hur just vår egen organisation påverkas av det som händer i vår omvärld.

VARFÖR SER VI FLER HOT ÄN MÖJLIGHETER?

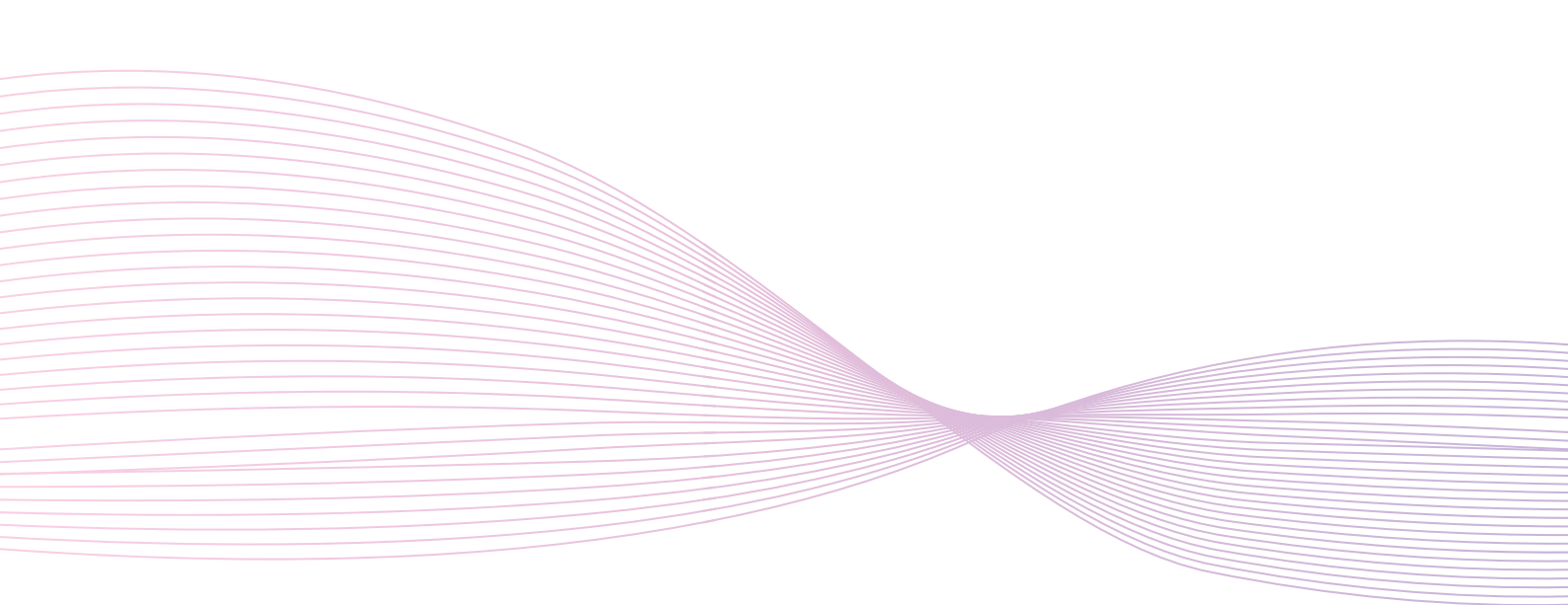
Trots att det finns omfattande forskning och statistik som visar på betydande samhällsvinster när digitalisering används ansvarsfullt – till exempel bättre vård och hälsa, ökad tillgång till utbildning, friare arbetsliv och minskad miljöpåverkan – ser svenskarna fler risker än möjligheter. Det kan delvis förklara det minskade förtroendet för digitalisering som en positiv kraft i samhället. Att de positiva effekterna inte alltid speglas i svenskarnas uppfattningar kan bero på att mediebilderna ofta fokuserar på risker och problem. Forskning visar också att människor generellt bedömer ny teknik mer negativt när hoten är konkreta och nära, medan vinsterna upplevs som mer abstrakta och långsiktiga.

Positiva konsekvenser av ny teknik (andel som instämmer):

1. Bättre brottsbekämpning – 67%
2. Ökad välfärd – 44%
3. Ett mer demokratiskt samhälle – 26%
4. Minskade konflikter i världen – 11%

Negativa konsekvenser av ny teknik (andel som instämmer):

1. Fler cyberattacker – 84%
2. Att vi blir utsatta för desinformation – 82%
3. Statlig övervakning – 66%
4. Att vi blir beroende av främmande makt via sociala medier och IT-system – 60%
5. Ökad access till farliga vapen – 57%
6. Mindre empati och mer narcissism – 52%
7. Färre jobb – 50%

9/10

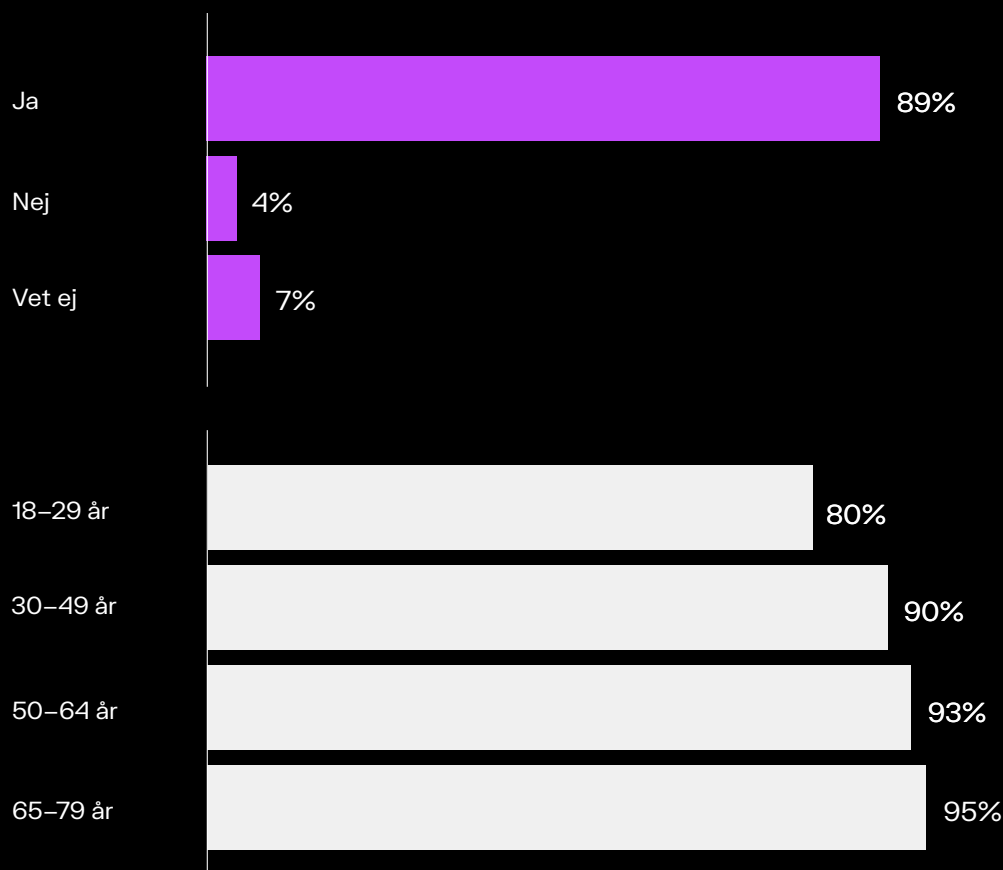
SVENSKAR VILL ATT EUROPA SKAPAR EGNA DIGITALA PLATTFORMAR

Stödet för att Europa ska utveckla egna digitala plattformar är nästintill enhälligt. Totalt svarar 89% av svenskarna ja på frågan – ett tecken på en stark vilja att minska beroendet av aktörer i USA och Kina. Inställningen är mest utbredd bland äldre; hela 95% av personer i åldern 65–79 år ser ett behov av europeiska alternativ, medan stödet är något lägre, men fortfarande högt, bland 18–29-åringar (80%). Resultatet speglar en bred uppfattning om att digital självständighet är en strategisk fråga, både ur ett säkerhets- och innovationsperspektiv.

ENAT STÖD FÖR EUROPEISKA DIGITALA PLATTFORMAR

ANDEL SOM ANSER ATT EUROPA BEHÖVER UTVECKLA EGNA DIGITALA PLATTFORMAR:

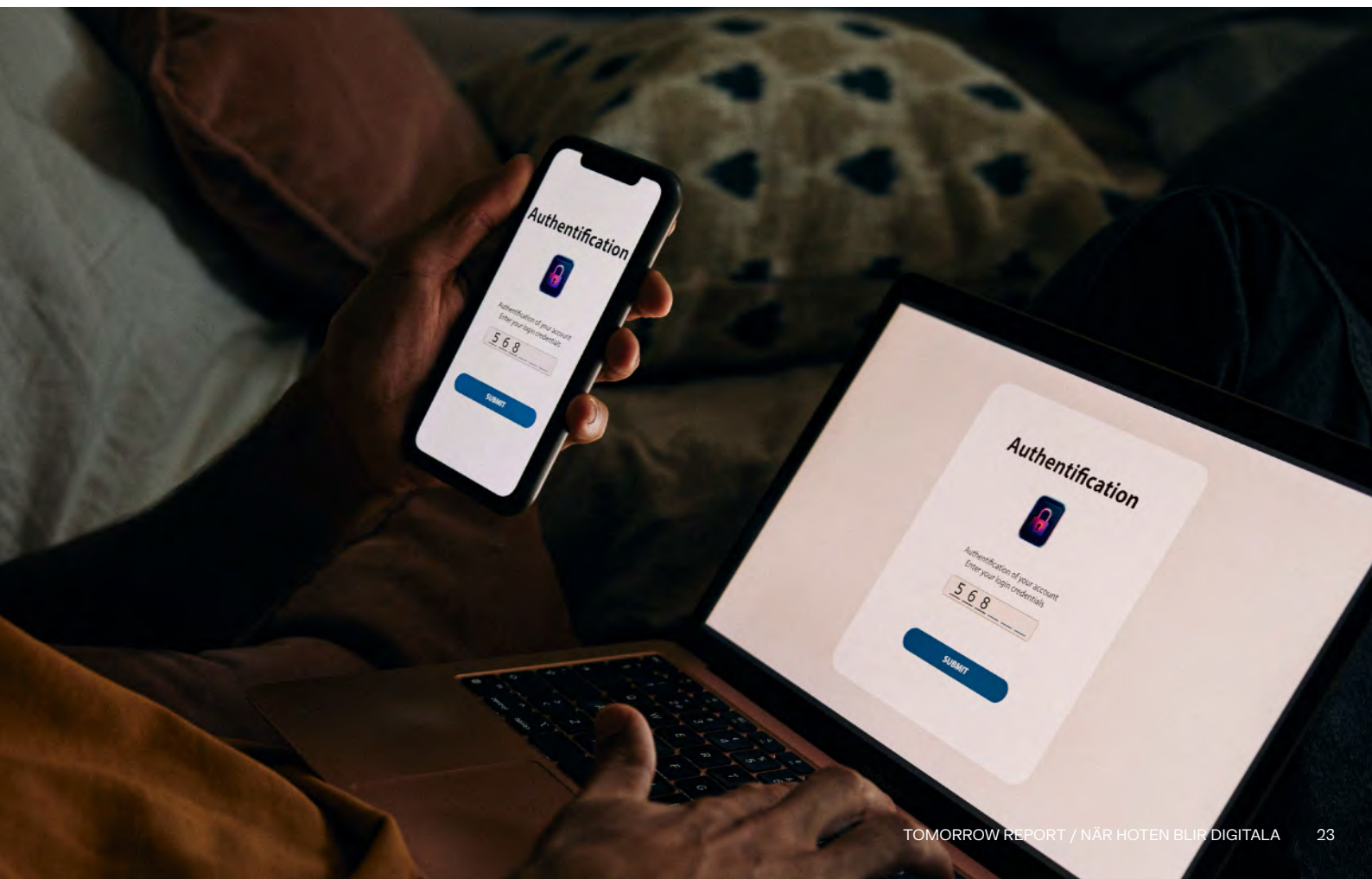
Staplarna visar den procentuella andelen av samtliga svar och är inte uppdelade efter kön, ålder eller geografisk region.

CYBERSÄKERHET – FRÅN HOTBILD TILL BEREDSKAP

Kriget i Europa och ökade globala spänningar har bidragit till att frågan om digital säkerhet fått större uppmärksamhet i Sverige. I "Strategi för Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik inom cyber- och digitala frågor" lyfter regeringen hur landets cyberresiliens ska stärkas. Detta har bidragit till att Sverige placerat sig högt i internationella jämförelser inom cybersäkerhet.

Dock har en relativt liten andel av befolkningen blivit direkt utsatta för cyberbrott. Totalt anger 1 av 5 att de drabbats av något digitalt brott, med högst andel utsatta bland män i åldern 30–49 år (24%) och kvinnor i åldern 50–64 år (23%).

81%

ÄR BEREDDA ATT LÅNA UT DIGITAL
UTRUSTNING TILL FÖRSVARET

SVENSKARNA VILL BIDRA MED TEKNIK TILL TOTALFÖRSVARET

81% av svenskarna är positiva till att deras digitala utrustning, som mobiltelefoner, datorer, routrar och lagring, används i händelse av kris eller krig. Under förutsättningen att det sker under samordnade och demokratiskt reglerade former. Stödet är något lägre bland unga (18–29 år) där 66% är positiva, och högst bland personer över 50 år (87%).

Resultaten indikerar en bred acceptans för att digital teknik kan ha en roll i Sveriges beredskap, även om stödet varierar mellan åldersgrupper.

KAPITEL 4: SÄKERHET ELLER PLANET?

TEKNIK SOM FÖRSVARAR BÅDE MÄNNISKA OCH MILJÖ

TOVE AHLSTRÖM
GRUNDARE OCH SENIOR HÅLLBARHETSEKSPERT
PÅ JUST SUSTAINABLE SAMT EU CLIMATE PACT
AMBASSADÖR

När svenskarna får frågan om vi ska satsa på miljöteknik eller försvarsteknik väljer nu 58 procent försvaret. Det är ett trendbrott som säger något om vår tid. Krig och konflikter dominerar nyhetsflödet, och det påverkar våra prioriteringar.

Men frågan är: blir vi inte vad vi tänker?

Om vi ständigt fokuserar på hot, rustning och rädsla riskerar vi att bygga ett samhälle som också präglas av just det – misstro, stress och kortsiktiga lösningar. Samtidigt visar World Economic Forum att de största hoten mot mänskligheten inte är militära, utan ekologiska: klimatförändringar, förlorad biologisk mångfald och minskad resiliens i våra samhällen.

Sverige kan välja en annan väg. Vi har innovationskraften, forskningen och entreprenörsandan som krävs för att bli världens främsta Green Tech-nation – en hub för cirkulära lösningar och hållbar teknik som stärker både säkerhet och miljö. Tänk om nästa generations hjältar inte bygger vapen, utan utvecklar teknologier som försvarar livet på jorden?

För kanske handlar det inte om att välja antingen eller. Kanske behöver vi tala om ett grönt försvar – teknik och innovation som stärker samhällets motståndskraft mot både cyberhot och klimatkriser. För vad är egentligen trygghet, om inte ren luft, stabil tillgång till mat och energi, och robusta samhällssystem som klarar påfrestningar?

Samtidigt sjunker svenskarnas tillit till ny teknik kraftigt. Det är förståeligt. Oro för krig, desinformation, övervakning och hot utifrån får oss att se teknik som risk snarare än möjlighet. Men här gäller det att ta ett djupt andetag. Att inte låta rädslan styra vår framtid.

Vi står inför dubbla kriser – en säkerhetskris och en klimatkris – men lösningen kan vara gemensam. Om vi använder teknikens kraft med rätt värderingar i ryggen kan vi skapa ett samhälle som både skyddar och bevarar.

Det är dags att rusta – inte för kriget, utan för livet.

42%

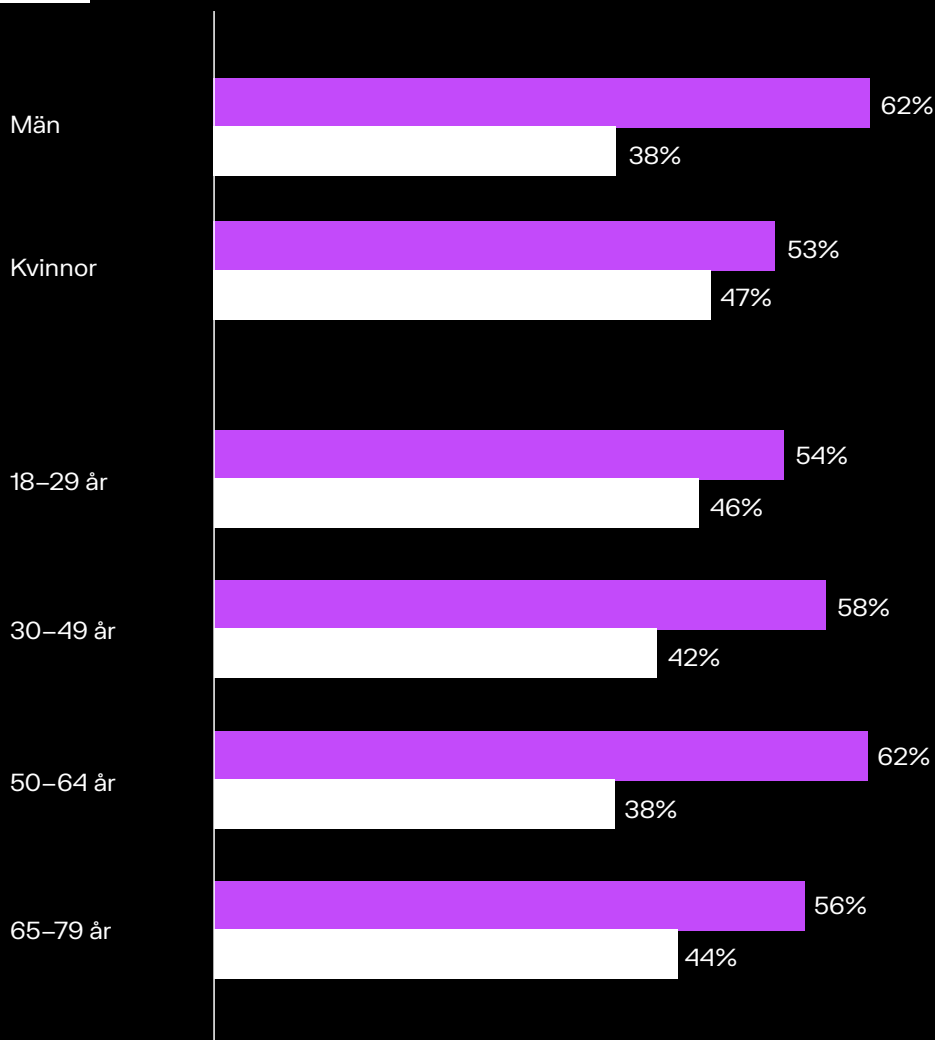
TYCKER ATT GREEN TECH ÄR
VIKTIGARE ÄN DEFENCE TECH

SVENSKARNAS PRIORITERINGAR OCH FRAMTIDENS VÄGVAL

I årets undersökning har fokus på klimat- och hållbarhetsfrågor tappat mark i förhållande till säkerhetsfrågor. På frågan om vad som är viktigast att investera i först – digitalt försvar (Defence Tech) eller teknik för klimatomställning (Green Tech) – svarade 58% försvar och 42% klimat.

DEFENCE TECH

GREEN TECH

ETT VÄGVAL MED TVÅ SIDOR

Resultatet speglar en tid av geopolitisk osäkerhet där krig och cyberhot prioriteras högt. Men det belyser också en risk: att långsiktiga miljöutmaningar – som enligt World Economic Forum utgör fyra av de fem största riskerna på tio års sikt – får stå tillbaka. Dessa inkluderar extremväder, förlust av biologisk mångfald och ekosystem, kritiska förändringar i jordens system och brist på naturresurser. Ett vägval behöver dock inte vara en antingen-eller-fråga. Genom att hitta synergier kan investeringar i digital infrastruktur bidra till både säkerhet och klimatnytta.

Globala risker rangordnade efter allvarlighetsgrad på kort och lång sikt

"Vänligen uppskatta den sannolika påverkan (allvarlighetsgraden) av följande risker över en period på 2 år och 10 år."

Riskkategorier

- Ekonomiska
- Miljömässiga
- Geopolitiska
- Sociala
- Teknologiska

2 år

1. ■ Desinformation och felaktig information
2. ■ Extremväderhändelser
3. ■ Statsbaserade väpnade konflikter
4. ■ Social polarisering
5. ■ Cyberspionage och krigföring
6. ■ Föreningar
7. ■ Ojämlighet
8. ■ Ofrivillig migration eller förflyttning
9. ■ Geoekonomisk konfrontation
10. ■ Urholkning av mänskliga rättigheter och/eller medborgerliga friheter

10 år

1. ■ Extremväderhändelser
2. ■ Förlust av biologisk mångfald och kollaps av ekosystem
3. ■ Kritiska förändringar i jordens system
4. ■ Brist på naturresurser
5. ■ Desinformation och felaktig information
6. ■ Negativa konsekvenser av AI-teknologier
7. ■ Ojämlighet
8. ■ Social polarisering
9. ■ Cyberspionage och krigföring
10. ■ Föreningar

Källa: World Economic Forum – Global Risks Perception Survey 2024–2025

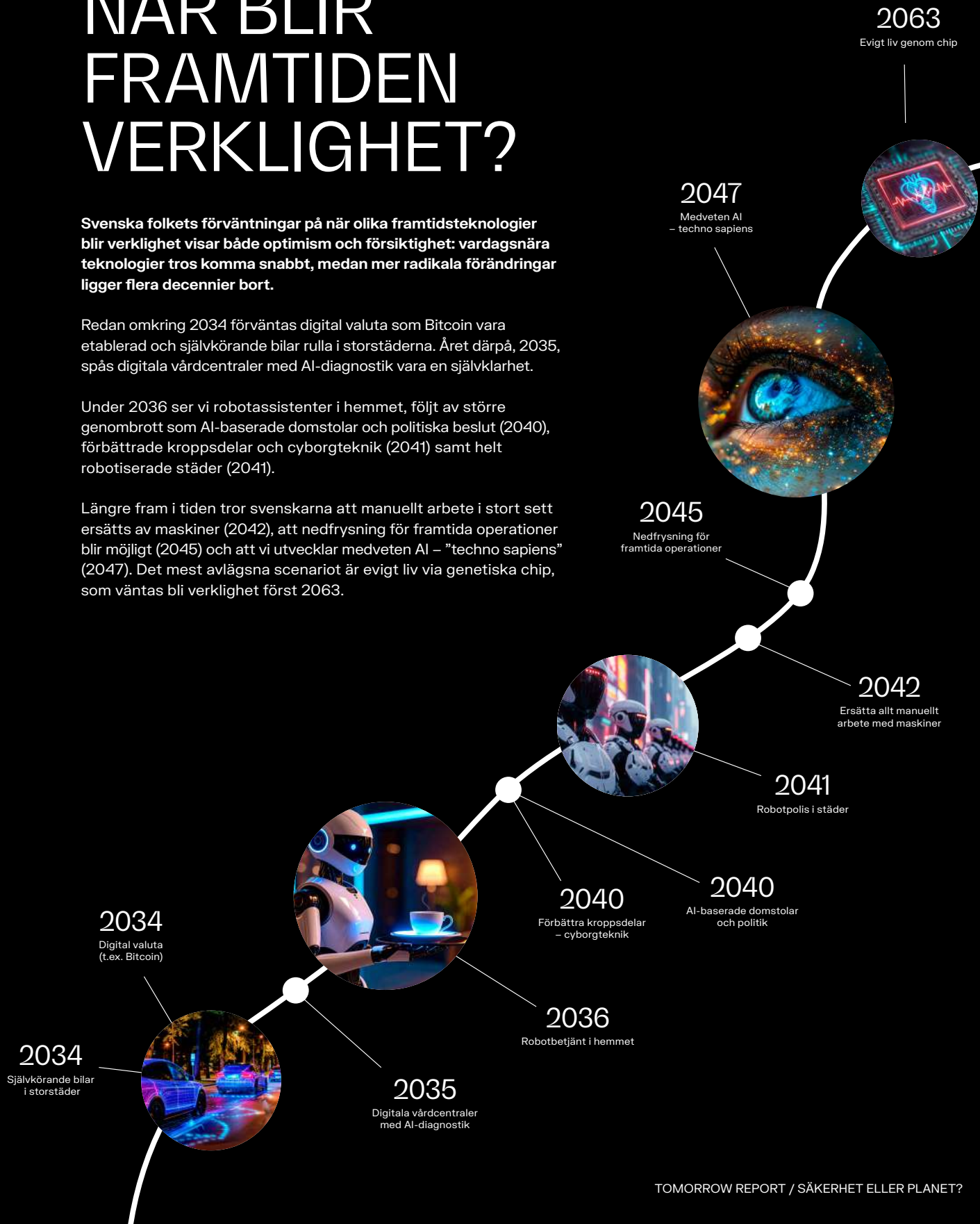
NÄR BLIR FRAMTIDEN VERKLIGHET?

Svenska folkets förväntningar på när olika framtidsteknologier blir verklighet visar både optimism och försiktighet: vardagsnära teknologier tros komma snabbt, medan mer radikala förändringar ligger flera decennier bort.

Redan omkring 2034 förväntas digital valuta som Bitcoin vara etablerad och självkörande bilar rulla i storstäderna. Året därpå, 2035, spås digitala vårdcentraler med AI-diagnostik vara en självklarhet.

Under 2036 ser vi robotassistenter i hemmet, följt av större genombrott som AI-baserade domstolar och politiska beslut (2040), förbättrade kroppsdelar och cyborgteknik (2041) samt helt robotiserade städer (2041).

Längre fram i tiden tror svenskarna att manuellt arbete i stort sett ersätts av maskiner (2042), att nedfrysning för framtida operationer blir möjligt (2045) och att vi utvecklar medveten AI – "techno sapiens" (2047). Det mest avlägsna scenariot är evigt liv via genetiska chip, som väntas bli verklighet först 2063.

KAPITEL 5: KVANTFYSIKEN FÖRÄNDRAR VÄRLDEN

INNOVATION PÅ ATOMNIVÅ NÄR KVANTTEKNIKEN GÅR FRÅN VISION TILL VERKLIGHET

LORENZO ROVERSI
MANAGING DIRECTOR NORTHERN EUROPE, IONQ

Tiden då kvantdatorer bara var en vision är förbi – de är nu en teknisk verklighet. Deras praktiska användning börjar redan förändra avgörande branscher. Fördelarna är tydliga: teknologier som kvantsensorer och kvantnätverk används idag för att förbättra allt från medicinsk diagnostik till ultrasäker kommunikation. Samtidigt ser vi hur kvant-hybrida lösningar får genomslag i sektorer som försvar och life science, där kvantdatorer som IonQ:s Forte Enterprise arbetar sida vid sida med klassiska superdatorer för att lösa problem som tidigare ansågs omöjliga.

Föreställ dig en processor byggd inte av kisel, utan av enskilda atomer. Ett sådant system används redan i Europa, bland annat av företag som Einride, AstraZeneca och Ansys. Denna kvantdator använder laserstyrda, infångade joner – naturens perfekta qubits (kvbitar), som hålls svävande i en vakuumkammare. Jonerna är

sammanlänkade till varandra och kan därför dela information omedelbart med alla andra över hela arkitekturen. Denna "all-to-all-connectivity" är en avgörande fördel, som möjliggör extremt precisa operationer och därmed lösningar på komplexa problem som klassisk AI inte klarar av. För Sverige innebär dagens satsning på kvantberäkning morgondagens konkurrensfördel inom en rad branscher och områden, från rymdteknik och totalförsvaret till forskning och utveckling.

Inom life science står kvantteknologin redo att omforma hela läkemedelsutvecklingen. Dagens hybrida verktyg accelererar modelleringen av komplexa molekyler och katalysatorer, vilket kan mångdubbla tempot i de tidiga forskningsfaserna. När antalet logiska qubits ökar kommer vi kunna simulera proteinveckning (hur proteiner viker sig till sin funktionella 3D-form) med en precision som tidigare varit omöjlig – något som kan bana väg för helt nya typer av behandlingar.

Även inom försvar och nationell säkerhet är kvantteknologins styrka tydlig. Förmågan att hantera enorma mängder sammanlänkade variabler gör den ovärderlig för att optimera logistik, effektivisera leveranskedjor och förbättra konstruktionen av fordon och flygplan genom avancerad flödesdynamisk analys. I framtiden väntar dessutom tillämpningar som ultraprecisa kvantsensorer för navigation utan GPS, och kvantsäkra krypteringsmetoder som skyddar nationella infrastrukturer mot framtidens kvantkodknäckare.

Vi har redan sett hur kvantteknologi har flyttat från forskningslaboratorier till verksamhetskritiska lösningar – en verklig brytpunkt i beräkningshistorien. Moores lag* har just gått från två år till elva minuter.

Frågan är: hinner du med?

* Moores lag innebär att datorers beräkningskraft fördubblas ungefär vartannat år tack vare fler transistorer på chipen.

KVANTFYSIKEN – FRÅN TEORI TILL TEKNISKA GENOMBROTT

Kvantfysiken har potential att förändra både hur vi förstår världen och hur vi löser framtidens problem. Inom forskningen talas det om fenomen som superposition, kvantsammanflätning och kvantteleportering – begrepp som kan kännas abstrakta, men som redan idag har konkreta tillämpningar.

Superposition innebär att en partikel kan befinna sig i flera tillstånd samtidigt tills den observeras och "väljer" ett tillstånd. I praktiken betyder det att exempelvis vatten kan vara både flytande och fryst tills du tittar på det och genom din observation väljer form.

Kvantsammanflätning uppstår när två partiklar binds samman på ett sätt som gör att en förändring i den ena omedelbart återspeglas i den andra – oavsett avstånd. Om en partikel befinner sig i Japan och den andra i Sverige, kommer en förändring av partikeln i Japan att omedelbart påverka partikeln i Sverige.

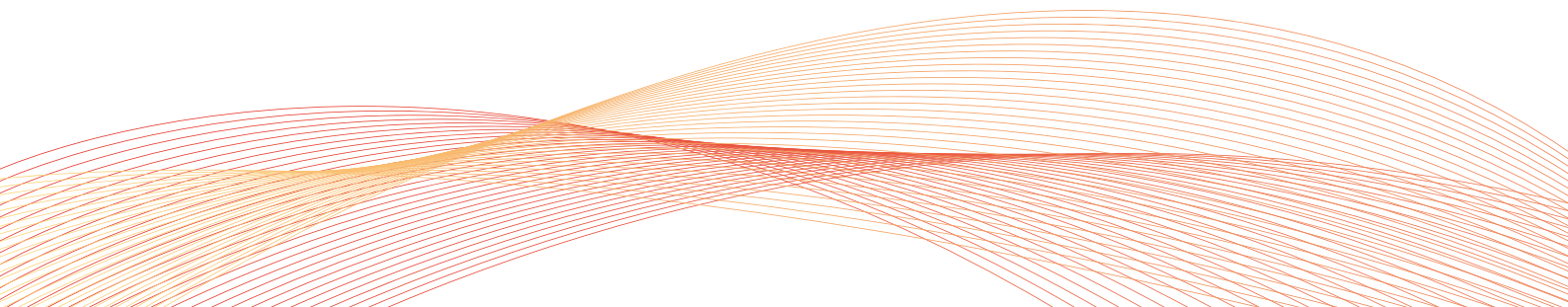
Kvantteleportering bygger på denna sammanflätning och gör det möjligt att överföra information mellan sammanflätade partiklar i realtid – ofta beskrivet som en "biologisk faxmaskin". Tillsammans med AI kan kvantfysikens framsteg påskynda utvecklingen av tekniker som hittills varit science fiction.

SVENSKARNAS FÖRVÄNTNINGAR PÅ KVANTFYSIKEN

Få svenskar tror på science fiction-scenarier som tidsresor – endast 7% ser det som en möjlighet. Däremot finns en betydligt större tro på mer jordnära tillämpningar.

Nedan visas andelen som tror att följande är möjligt:

1. Förbättrad medicinsk diagnostik och behandling – 56%
2. Kommunikation utan fördröjning över stora avstånd – 45%
3. Obegränsad datorkraft genom kvantdatorer – 44%
4. Bättre förståelse av medvetandet och verkligheten – 31%
5. Tidsresor eller påverkan på tidens gång – 7%
6. Inget av ovanstående – 22%

LÅG OCH OJÄMNT FÖRDELAD KUNSKAP

Kunskapen om kvantfysik är fortfarande låg och ojämnt spridd i befolkningen. 55% känner till begreppet kvantdator. Män är betydligt mer bekanta med termen än kvinnor (72% jämfört med 38%). Det är också dubbelt så många kvinnor som inte känner till några kvantfysiska begrepp alls, jämfört med män (40% respektive 20%). Mest insatt i ämnet är män i åldern 30-49 år (82%), medan det geografiskt är stockholmarna som är mest pålästa (59%).

2/10

SVENSKAR TROR ATT VI KOMMER UTVECKLA
BIOLOGISK SUPERFÖRMÅGA I FRAMTIDEN

KAPITEL 6: FRAMTIDENS SUPERFÖRMÅGOR

SUPER HUMAN ÅTERTAR KONTROLLEN ÖVER MÄNSKLIG POTENTIAL

ASH POURNOURI
**GRUNDARE BRILLIANT MINDS OCH
SUPER HUMAN NETWORK**

Vi befinner oss i ett märkligt ögonblick i historien. Aldrig tidigare har mänskligheten haft så mycket kunskap, teknologi och möjligheter, men ändå känner sig allt fler trötta och vilsna. Tomorrow Report visar att svenskarnas tilltro till teknik har rasat med 20 procentenheter på fem år. Det säger något djupt om vår tid: vi har förlorat tron på att teknik automatiskt leder till framsteg.

Här kommer Super Human Network in – ett globalt nätverk för att förstärka mänsklig potential i takt med teknologins snabba utveckling. När Bryan Johnson och jag höll den första Human Improvement Summit ställde vi frågan: Vad betyder det att vara människa när teknologin utvecklas snabbare än vi själva? Svaret ligger inte i fler appar, utan i vår förmåga att förstå och uppgradera vårt biologiska och mentala system.

Super Human handlar inte om att bli någon annan, utan om att frigöra potential ur den värld vi skapat. Att återta kontrollen över vårt fokus, energi, sömn, träning och sinne – mitt i en tid av otrolig teknologisk utveckling.

Att se kroppen som den mest avancerade maskin som skapats, och använda teknik för att förstärka, snarare än ersätta, vår mänsklighet.

En global rörelse kring longevity växer fram, med fokus på förlängd hälsa snarare än bara längre liv. Syftet är inte fåfänga, utan att påskynda vår biologiska evolution och ta ansvar för den. När Silicon Valley talar om evigt liv handlar det om att leva bättre längre – att nå hundra år med hög kapacitet.

Vi vet att efter 75 år sker ett tydligt tapp i hälsan, och att 80 procent av sjukdomar beror på livsstil. Varje människa bär alltså på potential att påverka sitt eget öde. Med AI, wearables, gentestning och realtidsdata kan vi idag mäta och optimera kroppen på sätt som tidigare var omöjliga. Den teknologiska revolutionen har gått från att förändra världen till att förändra människan själv.

För Sverige är detta en unik möjlighet. Vi har vetenskaplig trovärdighet, innovationskraft och en kultur som värdesätter balans. Men vi riskerar att urholka mycket inför kommande generationer. Byråkratin som en gång skapade struktur har blivit ett hinder. Vi talar om digitalisering, men tappar samtidigt konkurrenskraft inom teknologi, infrastruktur och utbildning.

Jag har försökt sätta Sverige på kartan genom Avicii, Brilliant Minds, Super Human Network samt initiativ som ett internationellt nanocenter, ett område för att bygga en intelligent stadsdel och ett pan-europeiskt energisamarbete. Men det kräver samarbete, gemensam vilja och långsiktigt stöd. Därför måste vi fortsätta skapa mötesplatser där viktiga frågor kan diskuteras.

Vi talar ofta om exponentiell utveckling, en kurva som till slut pekar rakt upp. Framtiden är redan här – och vi står mitt i den punkten. Det är nyttigt att förstå det. Och att ta in hur det känns.

SUPERMINNE ELLER EVIGT LIV? EVOLUTIONÄRA MÖJLIGHETER MED NY TEKNIK

En gång i tiden var framtidsvisioner om förbättrade människor science fiction. Nu är de föremål för opinionsundersökningar. Enligt Tomorrow Report 2025 tror allt fler svenskar att tekniken inte bara kommer att påverka våra livsstilar, utan också våra biologiska kroppar och mänskliga förmågor.

ETT LAND PÅ VÄG MOT "TECHNO SAPIENS"?

Tanken om Homo sapiens som ett slutgiltigt stadium utmanas allt oftare – både filosofiskt och teknologiskt. AI, neuroteknik och genteknik banar väg för det som ofta kallas "Techno sapiens": en människa som samverkar med maskin och förstärker sin biologi.

Men vilken väg vill svenskarna ta?

Rapporten visar att:

- Kritiskt tänkande rankas som viktigaste framtidsförmågan – långt över fysisk styrka eller emotionell intelligens.
- Kvinnor värderar relationer, empati och intuition högre, medan män oftare föredrar tekniska superkrafter.
- Yngre är mer positiva till förstärkta kroppsfunktioner – äldre uttrycker mer skepsis eller osäkerhet.

De flesta tror att de kommer behöva utveckla sitt kritiska tänkande för att komplettera AI:	Totalt	Män	Kvinnor
Kritiskt tänkande	88%	87%	89%
Relationer och kommunikation	62%	59%	65%
Kreativitet	50%	47%	54%
Intuition	49%	50%	48%
Komplex problemlösning	45%	45%	45%
Annat	6%	6%	6%

A close-up, high-contrast photograph of a person's face, focusing on the right eye which is a vibrant, glowing blue. The skin is fair with visible texture and some freckles. The background is dark and out of focus, with some faint blue lines suggesting a digital or technological environment.

61%

KÄNNER ORO FÖR ATT AI SKA MINSKA MÄNNISKORS
KÄNSLA AV SYFTE OCH BETYDELSE I SAMHÄLLET

KAPITEL 7: AI OCH MÄNNISKANS ROLL

MÄNNISKAN LÄNGTAR EFTER NÅGOT STÖRRE ÄN ALGORITMERNÄ

ISHTAR TOUAILAT
ENTREPRENÖR, FUTURIST, HEAD OF AI & INNOVATION
PÅ PENSIONSMYNDIGHETEN

Det finns röster som ser djupare möjligheter i teknikens utveckling. En av dem är Ishtar Touailat, prisbelönt innovatör och entreprenör som nyligen prisats för sitt civilkurage samt arbete inom AI och ledarskap.

Var hittar du din styrka?

All min styrka kommer från min tro. Jag vet att det låter oväntat när man pratar om AI och innovation, men min väg har alltid varit förankrad i mening och intuition. När jag tvivlar ber jag. När jag står upp för något gör jag det med hjärtat först. Jag tror att mod föds ur mening – inte ur rädsla.

Svenskarna verkar tappa tron på tekniken som en källa till mening. Varför är det så, tror du?

För att vi tappat kontakten med oss själva. Tekniken har utvecklats snabbare än vår själ. Vi matas med effektivitet, men inte med syfte. Tomorrow Report visar att 61 procent

inte tror att AI kan bidra till mer mening, och jag förstår det. När man inte längre känner sig delaktig i tekniken, när den känns större än en själv, växer känslan av meningslöshet och exkludering. När människan inte kan addera värde i kollektivet börjar den känna sig värdelös. Det är en trend vi nu ser i kombination med framtidsångest.

Du säger ofta att AI är en förlängning av vår mänsklighet, kan du utveckla?

Ja, AI speglar oss. Den förstärker både det ljus och det mörker vi bär inom oss. Därför måste vi leda tekniken med medvetenhet. Jag ser AI som ett verktyg för inre evolution – ett sätt för mänskligheten att förstå sig själv djupare. När vi matar systemen med kärlek, visdom och värderingar kan tekniken bli ett verktyg som verkligen arbetar för oss.

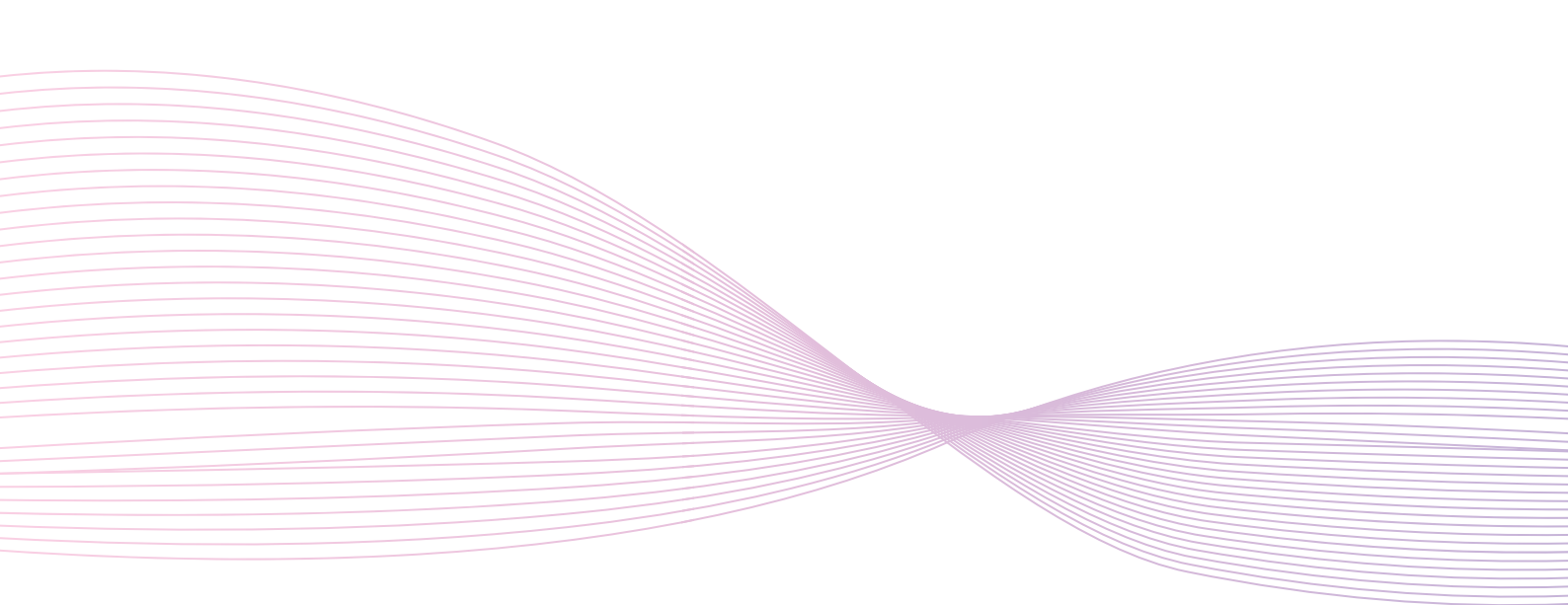
Vilken roll spelar AI i övergången?

Vi är mitt i ett uppvaknande, en ny renässans. AI tvingar oss att omdefiniera vad det innebär att vara människa. I grunden handlar det inte om maskiner, utan om medvetande. Vi lär oss nu att intuition, empati och kreativitet är våra mest avancerade teknologier.

Vad säger du till dem som känner rädsla inför framtiden med AI?

Var inte rädd, var närvarande. Börja med att lära dig mer om tekniken och använd AI för att effektivisera och ta bort maskinella uppgifter. Då frigörs tid till innovation, kreativa möten och nya möjligheter. Fler pratar nu mer öppet om tro. Svenska kyrkan visar att gudstjänster har fler besökare än på 20 år, särskilt unga som söker mening och gemenskap. Det visar att vi längtar efter något större än algoritmerna.

Kanske kan vi låta AI bli katalysatorn som leder oss tillbaka till själen, inte bort från den, avslutar Ishtar.

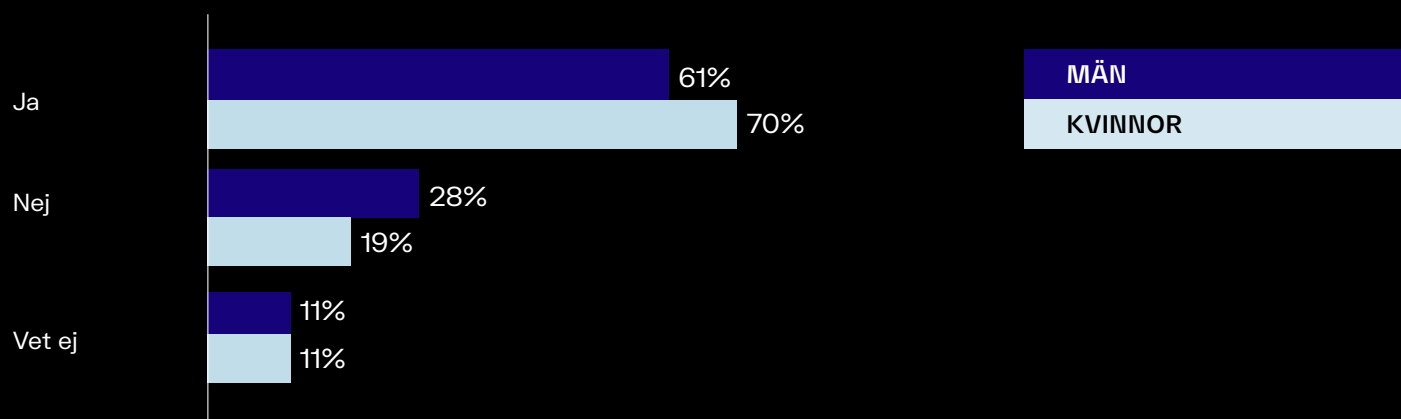

ORO FÖR AI STÖRRE BLAND KVINNOR ÄN MÄN

Intresset för AI exploderade hos allmänheten när ChatGPT släpptes, och sedan dess har AI utmålats som både lösning på världsproblemen och domedagsvapen. Bland svenskarna känner två av tre oro för att AI ska minska människors känsla av syfte och betydelse i samhället.

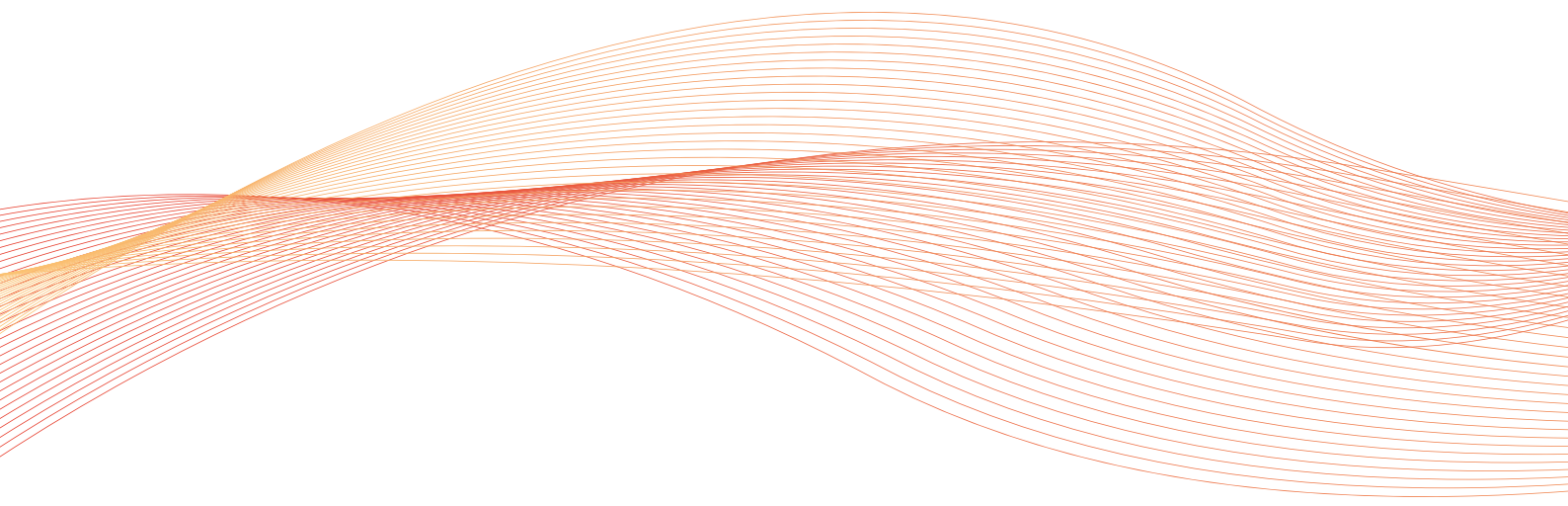
Andelen som känner oro är något större bland kvinnor än män – 70% av kvinnorna jämfört med 61% av männen uttrycker oro. Regionalt är man minst orolig i Västsverige (59%) och mest orolig i Östra Mellansverige (72%). Åldersmässigt är det små skillnader, dock visar Ungdomsbarometerns trendrapport för 2025 att allt fler unga i åldern 15-24 år söker en djupare mening genom tro och gemenskap och att 1 av 10 unga identifierar sig som religiösa.

TROR DU ATT AI MINSKAR VÅR KÄNSLA AV BETYDELSE I SAMHÄLLET?

KÄNNER ORO

38%

TROR ATT VI SNART KAN LEVA
ÖVER 100 ÅR MED HJÄLP AV TEKNISKA
OCH MEDICINSKA FRAMSTEG

HUR LÄNGE KAN VI LEVA?

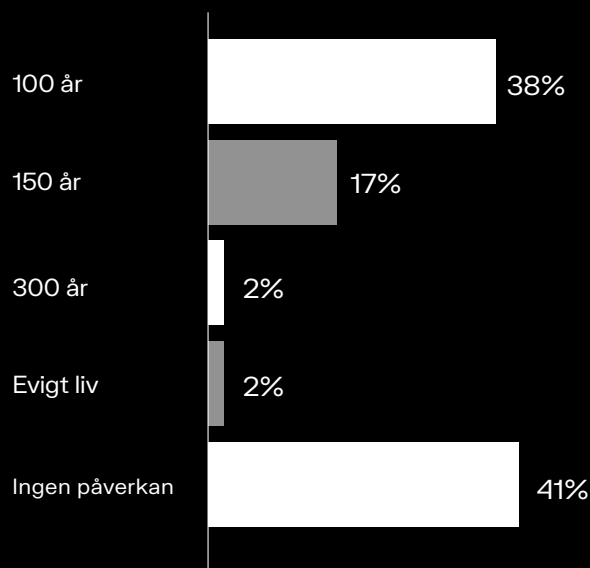
Frågan om teknikens inverkan på vår livslängd väcker både fascination och skepsis. Fyra av tio svenskar (41%) tror inte att tekniken kommer att förlänga livet alls – en påminnelse om att framtidsvisioner om evigt liv fortfarande uppfattas som science fiction av många.

Samtidigt tror 38% att det inom överskådlig tid blir möjligt att leva i 100 år eller mer med hjälp av tekniska och medicinska framsteg. 17% sträcker sig längre och ser 150 år som möjligt.

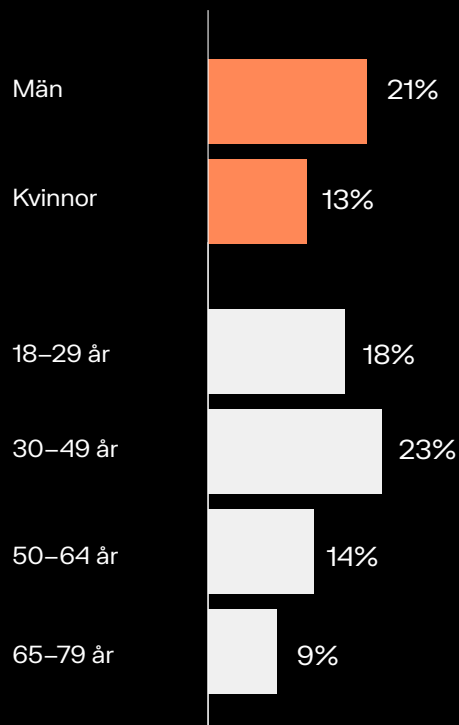
Synen på lång livslängd varierar tydligt mellan grupper. Män är generellt mer optimistiska – 21% av männen tror på 150-årsgränsen, jämfört med 13% av kvinnorna. Även ålder spelar in: störst tro på ett 150-årigt liv hittar vi hos 30–49-åringar (23%), medan den sjunker till 9% i den äldsta gruppen, 65–79 år.

HUR LÄNGE TROR DU ATT TEKNIKEN KOMMER MÖJLIGGÖRA ATT VI LEVER?

Staplarna visar den procentuella andelen av samtliga svar och är inte uppdelade efter kön, ålder eller geografisk region.

Av de som tror att tekniken möjliggör att vi lever till 150 år är:

SLUTORD

TOMORROW BÖRJAR I OSS

JENNIE SINCLAIR

**GRUNDARE TOMORROW REPORT, ENTREPRENÖR
OCH VD PÅ TECHPOSITION**

Årets Tomorrow Report visar ett Sverige i brytningstid. Vi tror på självkörande bilar, på kvantfysikens löften och till och med på evigt liv – men inte fullt ut på tekniken som ska ta oss dit. På bara fem år har tilltron till ny teknik som en positiv kraft fallit med 20 procentenheter. Samtidigt växer vår längtan efter något djupare. Efter mening och mänsklighet.

Vi ser hur kvinnor i mindre grad deltar i teknikens utveckling, hur oron för AI och digitala hot växer, och hur nationens investeringar styrs mer av rädsla än av vision. 2025 satsar Sverige mer på försvar än på grön teknik, trots att vi tror att tekniken ska ha löst klimathotet till 2051.

Men bakom rädslan finns också en mognad. Vi börjar förstå att teknik inte är svaret i sig, utan ett verktyg. Kvantfysikens genombrott öppnar dörrar till en verklighet där observation skapar form, och där gränsen mellan det biologiska och det teknologiska suddas ut. Det väcker nya frågor om vad som är möjligt, inte bara tekniskt, utan mänskligt.

Kanske är det just därför tron på tekniken viker: för att vi ska börja tro på oss själva. På intuition, medvetande och relationer – på det som gör livet levande.

Under två år har jag mött människor över hela Sverige och presenterat insikter från tidigare Tomorrow Reports. Det som engagerar mest är barnen – en generation som vuxit upp med digitala plattformar och AI, men som samtidigt blivit sjuka, tappat koncentrationen och medicinerats. Vi behöver hjälpa dem att hitta ett nytt system där fokus ligger på att frigöra deras biologiska förmågor och bli experter på att vara människor.

När maskiner tar över det mekaniska, hoppas jag att vi frigör det mänskliga. När datan är dokumenterad och oändlig, blir meningen desto viktigare. När alla kan använda tekniken för att bli smartare, måste vi som folk bli visare.

Framtiden kommer inte byggas av ett nytt AI-medvetande, utan av människor som minns varför vi är här.

Tomorrow börjar inte i tekniken. Tomorrow börjar i oss.

TOMORROW REPORT FRÅN NEXER OCH TECHPOSITION

Vi är stolta över att presentera ännu en undersökning om digitalisering och framtidens teknik. Den enda i sitt slag som visar på både utmaningar och möjligheter, ur svenska folkets perspektiv.

OM TOMORROW REPORT 2025

Studien är framtagen av Nexer och Techposition och genomförd av Kantar Sifo. Den bygger på 2000 svar från personer mellan 18–79 år och speglar Sveriges befolkning i sin helhet.

OM NEXER GROUP

Nexer Group är ett internationellt techbolag med rötter i svensk entreprenörsanda och innovationskraft. Nexer har 2500 experter i 16 länder och är en del av Danir-gruppen, ett svenskt privatägt företag med 11 200 medarbetare i 26 länder. Nexer arbetar idag med några av världens största och mest krävande bolag där man tillför expertis inom digital transformation, IT, tech och R&D.

FÖR FRÅGOR KRING RAPPORTEN

Ann Halvorsen, Chief Communications Officer, Nexer Group
ann.halvorsen@nexergroup.com
www.nexergroup.com

Jennie Sinclair, vd, Techposition
jennie.sinclair@techposition.se
www.techposition.se
Telefon 070-7777308

